

Persbericht

Enschede 16-11-2000

Onbekendheid risico's evenementenvuurwerk verklaart omvang ramp Enschede

De felle explosies en grote schade bij de Vuurwerkram্প in Enschede zijn in belangrijke mate het gevolg van onvoldoende inzicht in en gebrekkig toezicht op het evenementenvuurwerk zoals dat lag opgeslagen op het terrein van SE Fireworks. Dit is de belangrijkste conclusie uit een vandaag aan de Commissie Oosting overhandigd onderzoek dat is uitgevoerd op verzoek van de belangenvereniging die zich inzet voor de slachtoffers van de vuurwerkram্প van 13 mei. De vereniging beoogt hiermee de onder haar leden levende vraag naar meer inzicht in de oorzaak van de ramp versneld te beantwoorden.

Ten behoeve van het onderzoek is het beschikbare videomateriaal omtrent de ramp opgewaarderd zodat het feitelijke verloop van de explosies beter kon worden gerelateerd aan de theoretische inzichten die hierover in de fysica en chemie bestaan. Daarnaast zijn deskundigen en relevante literatuur omtrent vuurwerk en explosieven geraadpleegd. Het onderzoek richt zich met name op de vraag waarom het in papier verpakte en op verschillende locaties opgeslagen vuurwerk vrijwel tegelijkertijd explodeerde en daardoor grote schade aan de omgeving kon aanrichten.

Vast staat dat deze zogenaamde massaexplosie niet direct door de voorafgaande brand is veroorzaakt, maar uitsluitend het gevolg kan zijn van een zeer sterke schokgolf die zich voortplant met meer dan de geluidssnelheid in lucht. Deze schokgolf, die dus zeer kort (minder dan 0,01 sec.) voor de massa-explosie plaatsvond, moet op zijn beurt het gevolg zijn van de ontploffing van of een springstof, of een zeer krachtig pyrotechnisch materiaal waarmee evenementenvuurwerk wordt gemaakt. Een bekend voorbeeld van de laatste categorie is de in Nederland toegestane toepassing van zogenaamd flash powder (wit kruis) t.b.v. 'saluts', de grote knallen waarmee een vuurwerkevenement wordt geopend en beëindigd.

Aangenomen dat op het terrein geen springstof aanwezig was, kan worden geconcludeerd dat pyrotechnische materialen t.b.v. evenementenvuurwerk een groot risico opleveren voor het ontstaan van een massaexplosie van evenementenvuurwerk, ook als dit is verpakt en op afzonderlijke locaties is opgeslagen. (Overigens blijkt uit ander onderzoek dat een massaexplosie van verpakt consumentenvuurwerk niet mogelijk is.) Uit de consultaties met deskundigen en autoriteiten die voor het onderzoek zijn verricht, blijkt dat het inzicht in dit risico niet in ruime mate aanwezig is. De gebrekkige en niet unanieme classificatie waarmee de kracht van evenementenvuurwerk binnen het toezicht wordt geduid, indiceert dit gebrekkige bewustzijn eveneens.

Voor het ontstaan van de eerste brand in de ompakruimte kan het onderzoek geen verklaring geven. Desondanks vindt de belangenvereniging dat dit onderzoek een plausibel antwoord geeft op de vraag hoe de opslag van materiaal dat als een beperkt risico is beschouwd, zoveel schade en leed kon veroorzaken. De belangenvereniging hoopt dat dit onderzoek een hulp is bij het lopende onderzoek van de autoriteiten en meer inzicht geeft over de risico's van evenementenvuurwerk en de daarvoor gebruikte pyrotechnische materialen.

